

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 1. juli 2021
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Dorthea Bisgaard Vase
Sagsnr.: 2021-0030-6194
Dok.: 2021690

Besvarelse af spørgsmål nr. 1227 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1227 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 9. juni 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Mette Kjølby

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1227 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvorvidt det vil være foreneligt med retspraksis gengivet i UfR1986.203 V, hvor det er slået fast, at det er i strid med straffelovens § 264 a at fotografere folk på en privat parkeringsplads, såfremt politiet afviser at rejse sag i det tilfælde, hvor en borger er blevet fotograferet på en privat parkeringsplads og indendørs på en café, selv om Politiet er i besiddelse af kopi af billederne og fakta i øvrigt ikke er bestridt?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten kan indledningsvis oplyse, at det følger af retsplejelovens § 742, stk. 2, at politiet iværksætter efterforskning efter anmeldelse eller af egen drift, når der er rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, er begået.

Rigsadvokaten kan endvidere generelt oplyse, at straffelovens § 264 a kriminaliserer den, som uberettiget fotograferer personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted, såvel som den, der ved hjælp af kikkert eller andet apparat uberettiget iagttager sådanne personer.

Beskyttelsen omfatter personer, der befinder sig på et *ikke frit tilgængeligt sted*. Ikke frit tilgængelige steder skal som udgangspunkt forstås på samme måde som i § 264, stk. 1, nr. 1, om husfredskrænkelser.

Beskyttelsen omfatter således personer i huse og på andre afgrænsede steder, som ikke er frit tilgængelige. Stedet kan f.eks. være afgrænset af en mur, et plankeværk eller en hæk. Det er ikke afgørende, om en adgangsvej (f.eks. en dør eller en låge) er låst. Bestemmelsen gælder ikke, hvis stedet er frit tilgængeligt, eksempelvis fordi det er åbent for besøgende eller kunder. Nogle steder er frit tilgængelige på visse tidspunkter og ikke frit tilgængelige på andre tidspunkter, eksempelvis kunde- og publikumsarealer i butikker, restauranter, forlystelsessteder, udstillingsbygninger mv. henholdsvis i og uden for åbningstiden, jf. Straffelovrådets betænkning 1563/2016 om freds- og æreskrænkelser.

Fotograferingen eller iagttagelsen skal efter bestemmelsen endvidere være *uberettiget*. Det er den typisk, når den fotograferede

eller iagttagede ikke har givet sit samtykke. I forarbejderne til bestemmelsen antages det dog endvidere, at berettigelse kan følge af et retshåndhævelsesformål, jf. Folketingstidende 1971-72, tillæg A, sp. 562. Retsmæssigheden kan også følge af, at den fotograferede ikke er det egentlige motiv, jf. Kommenteret straffelov, side 520.

Også andre forhold kan gøre, at en handling, der i øvrigt falder ind under ordlyden af straffelovens § 264 a, ikke er uberettiget. Efter omstændighederne kan fotografering af personer på et ikke frit tilgængeligt sted i journalistisk øjemed således f.eks. være berettiget.

Der kan herved f.eks. henvises til Højesterets dom af 17. april 2012, som er gengivet i UfR 2012.2328, hvor Højesteret med dissens frifandt to journalister fra DR for overtrædelse af straffelovens § 264 a. Flertallet udtalte i den forbindelse bl.a., at spørgsmålet om, hvorvidt fotografering af en person på et ikke frit tilgængeligt sted skal anses for uberettiget, beror på en afvejning af, hvordan fotograferingen krænker hensynet til beskyttelse af den fotograferedes bolig og privatliv, og hvordan fotograferingen tjener interessen i ytringsfriheden.

Flertallet bemærkede endvidere, at straffelovens § 264 a skal forstås i lyset af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 om beskyttelse af privatlivets fred og artikel 10 om ytringsfrihed. I afvejningen af hensynet til ytringsfriheden over for andre hensyn, herunder hensynet til beskyttelse af boligen og privatlivets fred, indgår særligt, at der ikke må opstilles begrænsninger, som hindrer medierne i på rimelig måde at udfylde rollen som offentlighedens kontrol- og informationsorgan. Fotografering af en person på et ikke frit tilgængeligt sted er således uberettiget og strafbar efter § 264 a, når fotograferingen indebærer en krænkelse, der overstiger hensynet til ytringsfriheden

Herudover vil et ansvar efter straffelovens § 264 a i alle tilfælde forudsætte, at den fotograferende eller iagttageren har haft det nødvendige forsæt.

Som det fremgår af ovenstående gennemgang, vil det således afhænge af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag, i hvilket omfang fotografering af en borger på en privat parkeringsplads og indendørs på en café udgør en overtrædelse af straffelovens § 264 a. ”